

Kontrollutvalgets merknader til bykasseregnskapet og byrådets beretning for 2011 – behandlet i kontrollutvalgets møte 02.05.2012

Økonomi

Kontrollutvalget har i sine uttalelser til regnskapene de siste årene understreket at den kraftige befolkningsøkningen innebærer store lånefinansierte investeringer som reduserer kommunens økonomiske handlingsrom. I 2011 medførte særlig de ekstraordinære utbyttene fra energiselskapene på vel 2,5 mrd. at det ikke ble behov for å ta opp nye lån. Kommunens eksterne, langsiktige gjeld gikk derfor ned i 2011, og var på 21 mrd. ved årsskiftet.

I 2012 og videre i økonomiplanperioden er det fortsatt planlagt et høyt investeringsvolum, og det er ikke budsjettert med ekstraordinært utbytte i økonomiplanen. Opplåning med tilhørende belastning for avdrags- og renteutgifter vil derfor øke sterkt. I tillegg øker pensjonskostnadene, og kommunen har et såkalt premieavvik som belaster kommunens driftsregnskap med flere hundre millioner hvert år. Befolkningsveksten medfører på kort sikt antakelig ikke tilsvarende økte skatteinntekter.

Samlet sett er det økonomiske handlingsrommet redusert, og dette vil vedvare i årene framover. Det er derfor helt avgjørende at kommunen nøye prioriterer sine oppgaver og har streng økonomisk styring i planlegging og gjennomføring av aktivitetene.

Budsjettdisiplin

Kontrollutvalget merker seg at kommunens virksomheter i stor grad har mindreforbruk innenfor 5%-regelen som er en indikasjon på god budsjettstyring. Det er spesielt gledelig at bydeler som har hatt store merforbruk de siste årene, i 2011 så ut til å ha fått bedre kontroll på sin økonomi. Samlet sett er det store beløp av 2011-budsjettet som overføres til disposisjon i 2012. *Kontrollutvalget* forutsetter at dette kommer som følge av fornuftig økonomisk styring og ikke som følge av at lovpålagte oppgaver ikke blir ivaretatt.

Anskaffelser

Kommunene har i mange år hatt mange brudd på lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Kommunerevisjonens breddeundersøkelse av anskaffelser for 2011 i 16 virksomheter var særlig rettet mot dokumentasjon av at lovens grunnleggende krav var oppfylt. Undersøkelsen viser en viss forbedring i forhold til tidligere år, men fortsatt er det mange avvik i en rekke av virksomhetene. *Kontrollutvalget* forutsetter at byrådet og kommunens virksomheter fortsatt prioriterer tiltak for å unngå slike avvik. Med bakgrunn i avdekkingen av økonomiske misligheter i kollektivtrafikkselskaper er det grunn til å minne om at brudd på anskaffelsesbestemmelsene bl.a. øker risikoen for økonomiske misligheter.

Etterslep investeringer

Etterslepet er forskjellen på regulert budsjett og regnskap. Bykassas og foretakenes investeringsbudsjetter ble i løpet av 2011 regulert ned med nærmere 3 mrd. Men likevel ble det et stort etterslep. Deler av etterslepet skyldes eksterne forhold.

Langsiktig gjeld

Kommunerevisjonen har i sin revisjonsberetning til regnskapene for bykassa og lånefondet igjen funnet grunn til å knytte kommentarer til presentasjonen av langsiktig gjeld. Summen av langsiktig gjeld i bykassa og foretakene gir ikke korrekt uttrykk for kommunens reelle langsiktige gjeld; den framgår imidlertid i lånefondets balanse.

Investeringsutgifter

Ved behandlingen av Omsorgsbyggs regnskap for 2011 ba kontrollutvalget byrådet vurdere om forutsetningene for føring av investeringsutgifter er tilstrekkelig klare. Det er ulovlig og økonomisk uforsvarlig å låne til dekning av driftsutgifter, og det er derfor viktig at prinsippene for belastning i investeringsregnskapet er tilstrekkelig presise for kommunens virksomheter og særlig for eiendomsforetakene hvor tyngden av investeringene foretas.

Merverdiavgiftskompensasjon

I bykasseregnskapet er det en avsetning på vel 106 mill. fra 2008 som følge av momskompensasjon som var krevd senere enn lovens frist. Forholdet ble tatt opp med Kommunaldepartementet av byrådet i 2009 (omtalt i trykt vedlegg 1 til byrådssak 1016.4/12 side 27). *Kontrollutvalget* beklager at staten ikke har sørget for en endelig avklaring av denne saken.